

၁။ ဥဇ္ဈိကဝဂ်

ဥဇ္ဈိက သိက္ခာပုဒ် ၂-ပါး။ ။ကိုရင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ မြို့တွင်း
ရွာတွင်း၌ သွားသောအခါ
ကျယ်လောင်စွာရယ်၍ မသွားရ၊ ထိုင်သောအခါလည်း
ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မနေရ၊ အကယ်၍ ရယ်စရာတွေ့ကြုံလျှင်
ပြုံးရုံသာ ပြုံးရသည်။ [ဥ=ကျယ်စွာ+ ဥဇ္ဈိက=ရယ်ခြင်း။]

အပ္ပသဒ္ဓသိက္ခာပုဒ် ၂-ပါး။ ။ကိုရင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ မြို့တွင်း
ရွာတွင်း၌ သွားသောအခါ
(အချို့လူတွေ ကျယ်လောင် ကျယ်လောင်နှင့် စကားပြော
သလို)ရဟန်း သာမဏေ အချင်းချင်း အသံကျယ်စွာ မပြော
ရ၊ ထိုင်နေသောအခါလည်း အသံကျယ်စွာ စကားပြော၍
မနေရ၊ စကားပြောစရာကိစ္စရှိလျှင် အနီးအပါး ကြားလောက်
ရုံသာ ပြောရသည်။ တရားကိုကား အများကြားအောင်
ဟောကောင်းပါ၏။ [အပ္ပ=တိုးသော+သဒ္ဓ အသံ။]

ကာယပုစာလကသိက္ခာပုဒ် ၂-ပါး။ ။ကိုရင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ
မြို့တွင်း ရွာတွင်း၌
သွားသောအခါ ကိုယ်ကို လှုပ်၍ ယမ်း၍ မသွားရ၊ ထိုင်သော
အခါလည်း ကိုယ်ကို မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်စွာထား၍ ထိုင်ရ
သည်။ “ကိုယ်”ဆိုသော်လည်း သွားတဲ့အခါ တကိုယ်လုံးကို
မဆိုလို၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ အောက်ပိုင်း
ကိုယ်ကား လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သွားနိုင်ပါသည်။ [ကာယ=
ကိုယ်+ပစာလက=အမျိုးမျိုးလှုပ်စေ၍။]